

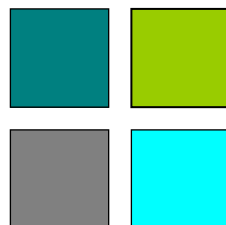
Tankesmedjan Tobaksfakta

Riksdagskandidater om tobaksprevention

Augusti 2010

Datum 2010-08-31

Konsult
Lars Aldemark

Innehåll

- Om undersökningen
- Slumpmässigt urval av riksdagskandidater
- Frågeställningar
- Sammanfattning
- Resultat
 - Sveriges medverkan i WHO:s Tobakskonvention
 - Dold försäljning av tobaksvaror i butiker
 - Neutrala tobaksförpackningar
 - Förbud mot smaktillsatser i tobak
 - Svensk snusexport
 - Rökfri arbetstid
 - Principen att en bestämd del av tobaksskatten investeras i tobaksförebyggande arbete och forskning (öppen fråga)
 - Egna tobaksvaror

Bilaga och tabellbilagor

Kort om Novus

Tabell 1: Resultatet i siffror

Tabell 2: Utskrifter av svar på öppen fråga

Om undersökningen

- **Uppdragsgivare:** Undersökningen har genomförts av Novus Opinion på uppdrag av Tankesmedjan Tobaksfakta med docent Göran Boëthius som vår kontaktperson.
- **Syftet** var att studera hur 2010 års kandidater till Riksdagen ser på olika frågor kring tobaksprevention.
- **Målgrupp:** Undersökningen riktades till riksdagskandidater för dagens riksdagspartier över hela Sverige.
- **Metod:** Undersökningen genomfördes som telefonintervjuer, där respondenterna garanteras personlig anonymitet.

Frågeställningar

I undersökningen frågade vi om kandidaternas attityder till:

1. Sveriges medverkan i WHO:s Tobakskonvention
2. Dold försäljning av tobaksvaror i butiker
3. Neutrala tobaksförpackningar
4. Förbud mot smaktillsatser i tobak
5. Svensk snusexport
6. Rökfri arbetstid
7. Principen att en bestämd del av tobaksskatten investeras i tobaksförebyggande arbete och forskning
8. Egna tobaksvanor

Slumpmässigt urval av riksdagskandidater

Novus har sammanställt en unik lista över samtliga personer som kandiderar till Riksdagen för dagens riksdagspartier på första till tionde plats i samtliga valdistrikt. Listan bygger på partiernas valsedlar publicerade av Valnämnden. Omkring 2000 personer finns på de tio första platserna på valsedlarna.

Den undersökta gruppen avgränsades ytterligare till kandidater på plats 1-3 på riksdagspartiernas valsedlar. Gruppen innehåller totalt ca 600 namn.

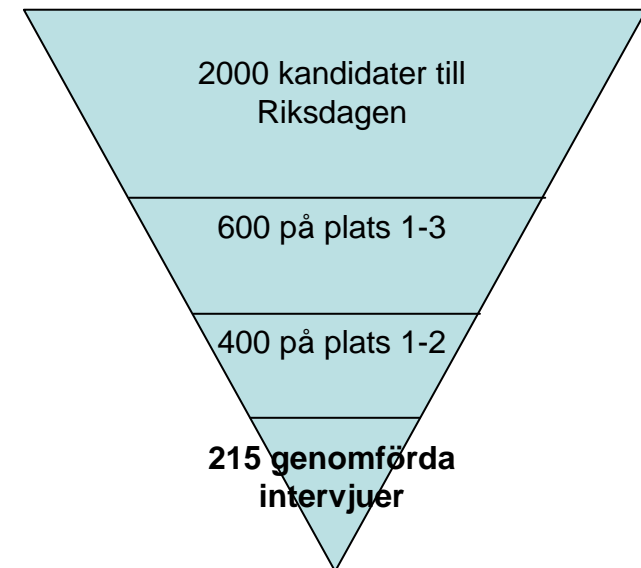
Samtliga personer i populationen rangordnades slumpmässigt och tilldelades samtidigt en urvalsvikt som utgår från resultatet av Novus Väljarbarometer i juni 2010. Det innebär att sannolikheten att väljas för undersökningen förutom av slumpen också påverkats av respektive partis styrka i dagens nationella väljaropinion.

Kandidater med första och andra plats på valsedlarna utgjorde ett primärt urval som vid behov kompletterades med slumpmässigt valda personer på tredje plats.

Totalt intervjuades 215 riksdagskandidater från hela Sverige. Deras svar ger en god bild av hur ledande politiska företrädare ser på frågorna kring tobaksprevention.

	Novus Juni 2010	Val 2006
M	31,1	26,23
FP	4,8	7,54
C	5,7	7,88
KD	4,3	6,59
S	32,5	34,99
MP	9,1	5,24
V	5,5	5,85

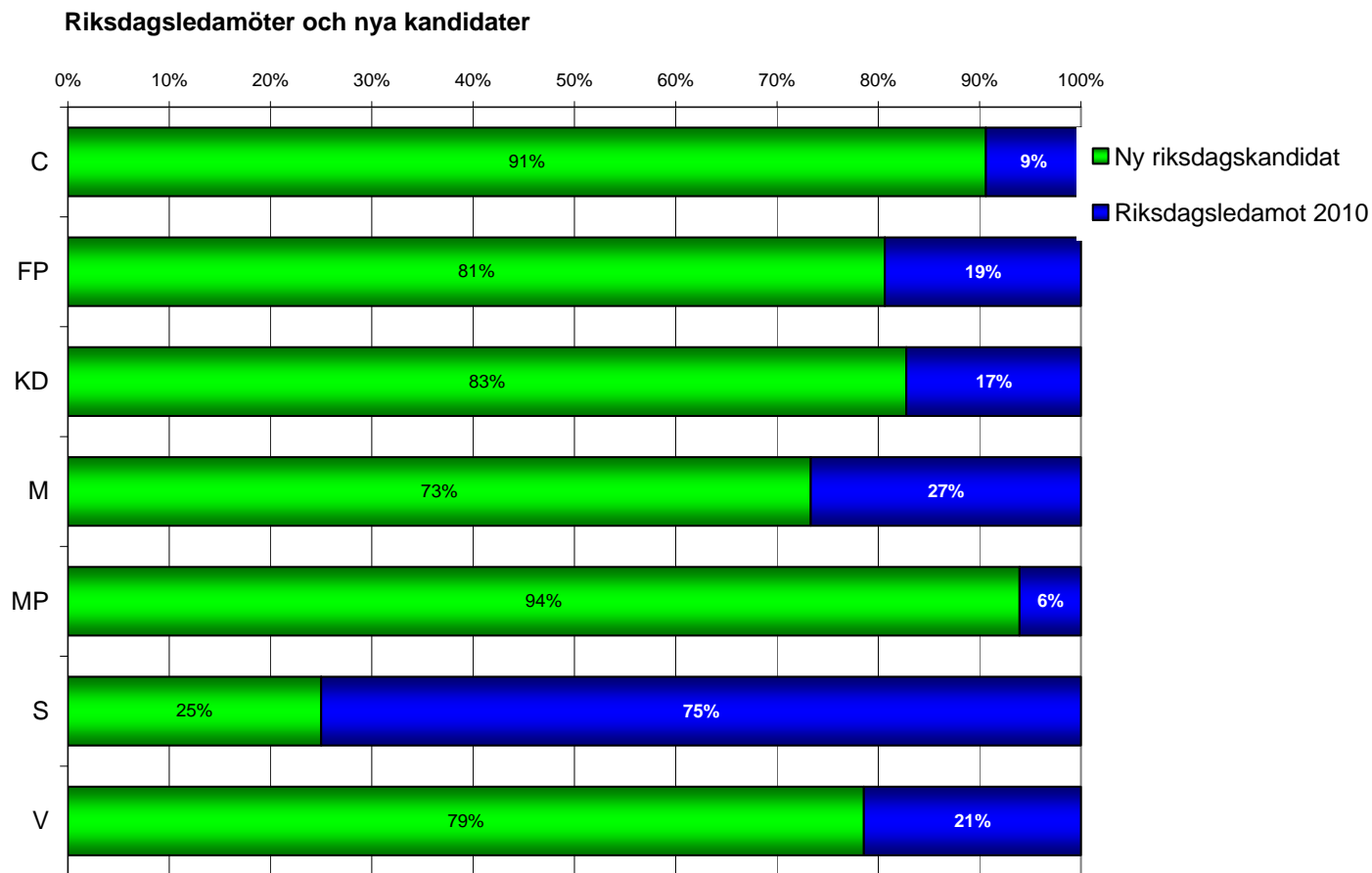
Allmänheten, partipreferens enligt Novus i juni 2010 och resultat av riksdagsvalet 2006

Sammanfattning

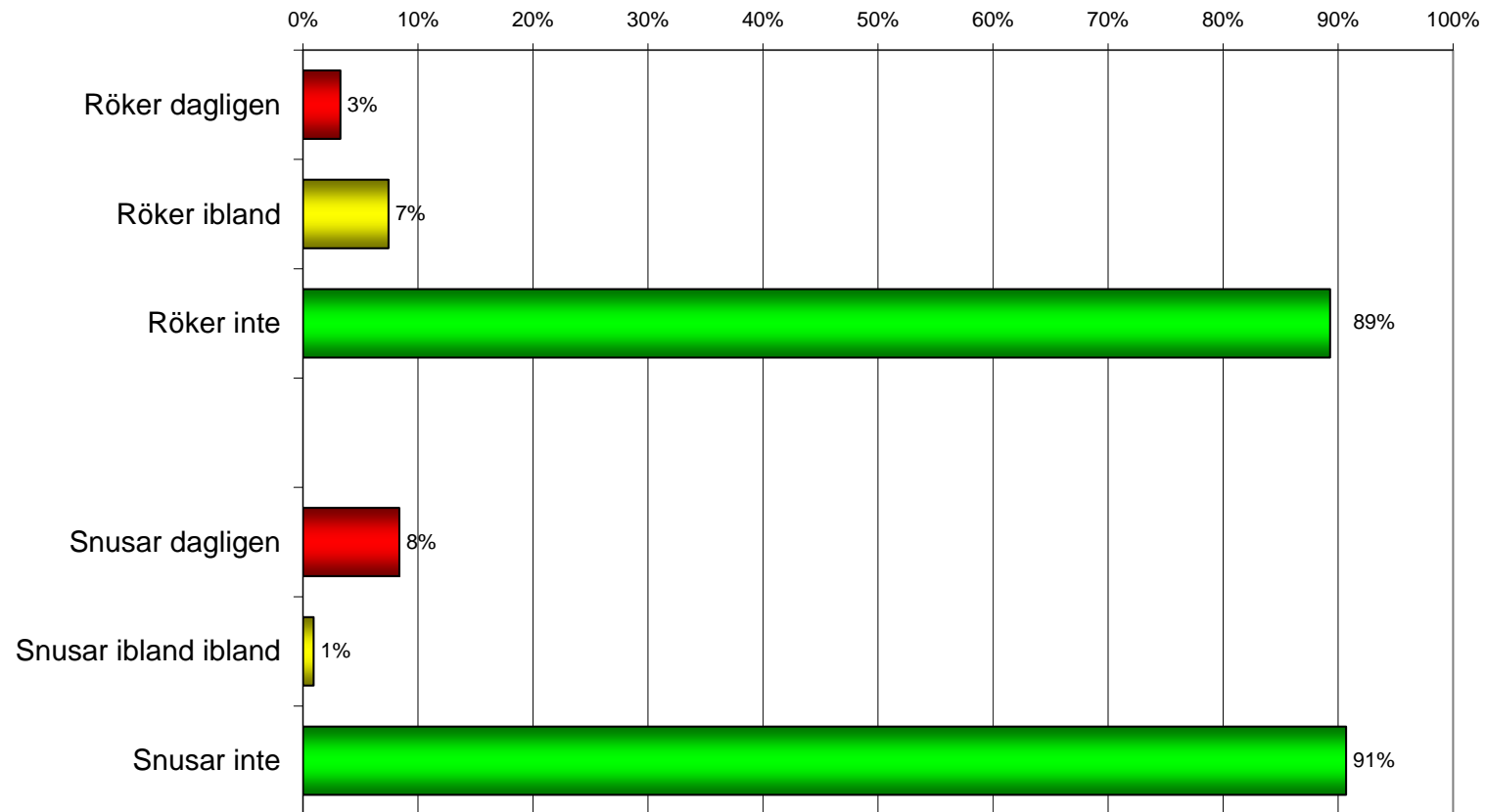
- En mycket stor majoritet av riksdagskandidaterna anser att Sverige, allmänt sett, ska följa internationella konventioner som WHO:s globala Tobakskonvention.
- Åsikterna om dold försäljning av tobaksvaror i butiker varierar starkt mellan företrädare för de olika politiska partierna. Moderata kandidater är starkt mot tanken på dold försäljning; de rödgröna har i stort sett motsatt uppfattning. Centern är splittrad i frågan, medan majoriteten av FP- och KD-kandidaterna anser att detta är en bra idé.
- Moderaterna säger ett rungande nej till neutrala tobaksförpackningar. Företrädarna för Alliansen i övrigt ser både positivt och negativt på frågan. De rödgröna är positiva eller tveksamma – få säger nej till neutrala paket. Vänsterns kandidater är mest positiva.
- Stora grupper anser att frågan om smaktillsatser i tobak är viktig att driva för Sverige. Särskilt moderaterna, men också var tredje folkpartist, anser att frågan inte är särskilt viktig att driva.
- Omkring 60 procent av de rödgröna anser att det är en dålig idé att regeringen ska arbeta för att andra EU-länder ska upphäva sina snusförbund. Moderata kandidater har i stort motsatt uppfattning, medan övriga Allianspartier intar en mellanställning – särskilt inom FP har många ingen åsikt i frågan.
- Tanken på rökfri arbetstid är en utmärkt idé, menar centerns kandidater. En kvalificerad majoritet av FP-kandidaterna instämmer även om var tredje tycker att idén är dålig. Även bland KD- och M-kandidater finns en klar majoritet för rökfri arbetstid. De rödgröna riksdagskandidaterna anser i stor utsträckning att rökfri arbetstid är en god idé.
- En mycket stor majoritet av riksdagskandidaterna var positiva till principen att en bestämd del av tobaksskatten investeras i det tobaksförebyggande arbetet och forskning kring detta.
- Endast var tionde kandidat röker och/eller snusar.

Var fjärde riksdagskandidat som medverkat sitter i Sveriges Riksdag

Endast var tionde kandidat röker och/eller snusar

Röker eller snusar du? (Samtliga riksdagskandidater)

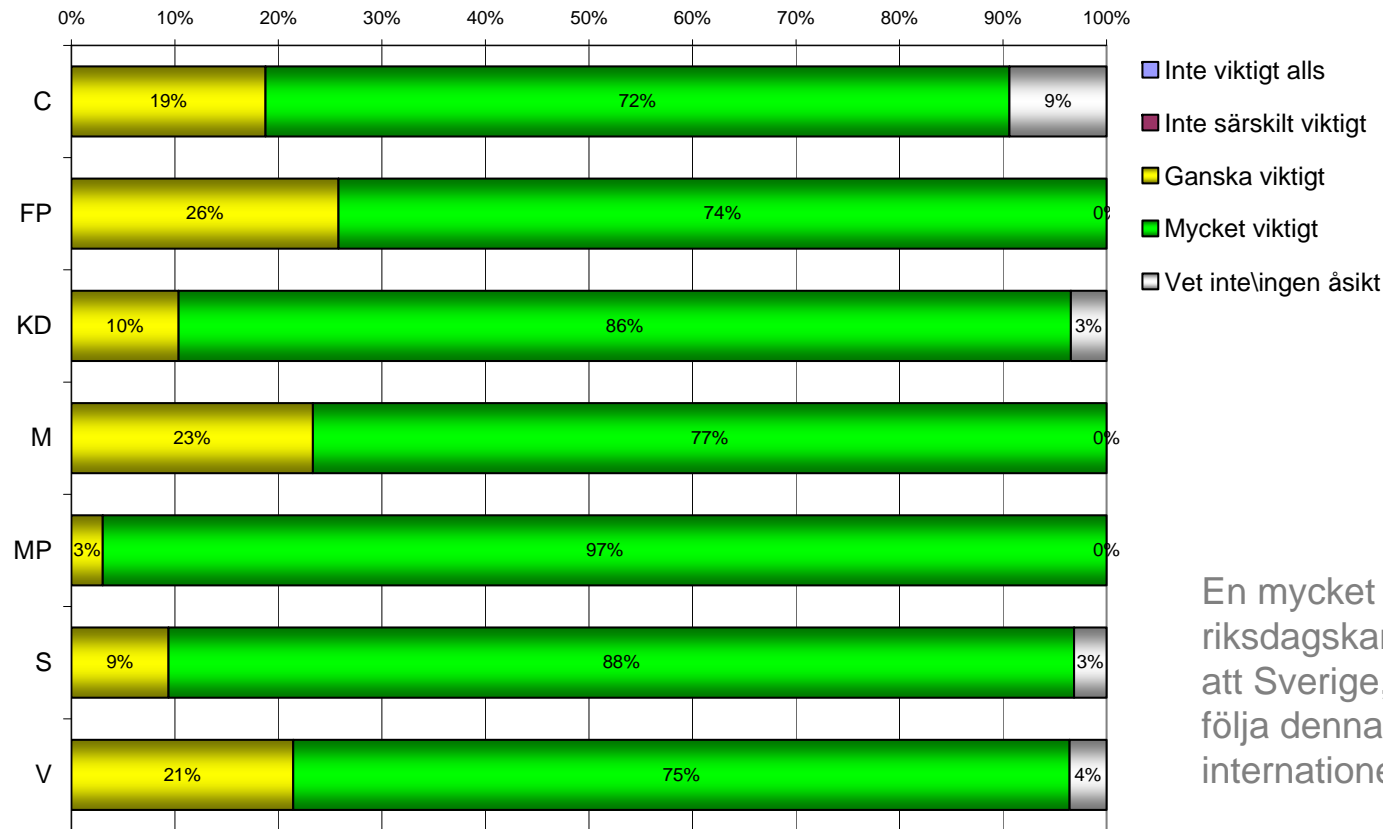

RESULTAT

Fråga 1 Sveriges medverkan i WHO:s Tobakskonvention

Världshälsoorganisationen WHO bedömer tobaksbruket och dess skadeeffekter som ett av de allvarligaste globala hälsoproblemen. En global Tobakskonvention har därför utarbetats som innehåller många åtgärder i en bred och kontinuerlig åtgärdsstrategi. Konventionen har undertecknats av 169 länder, däribland Sverige.

1. Hur viktigt tycker du det är att Sverige följer internationella konventioner som denna?

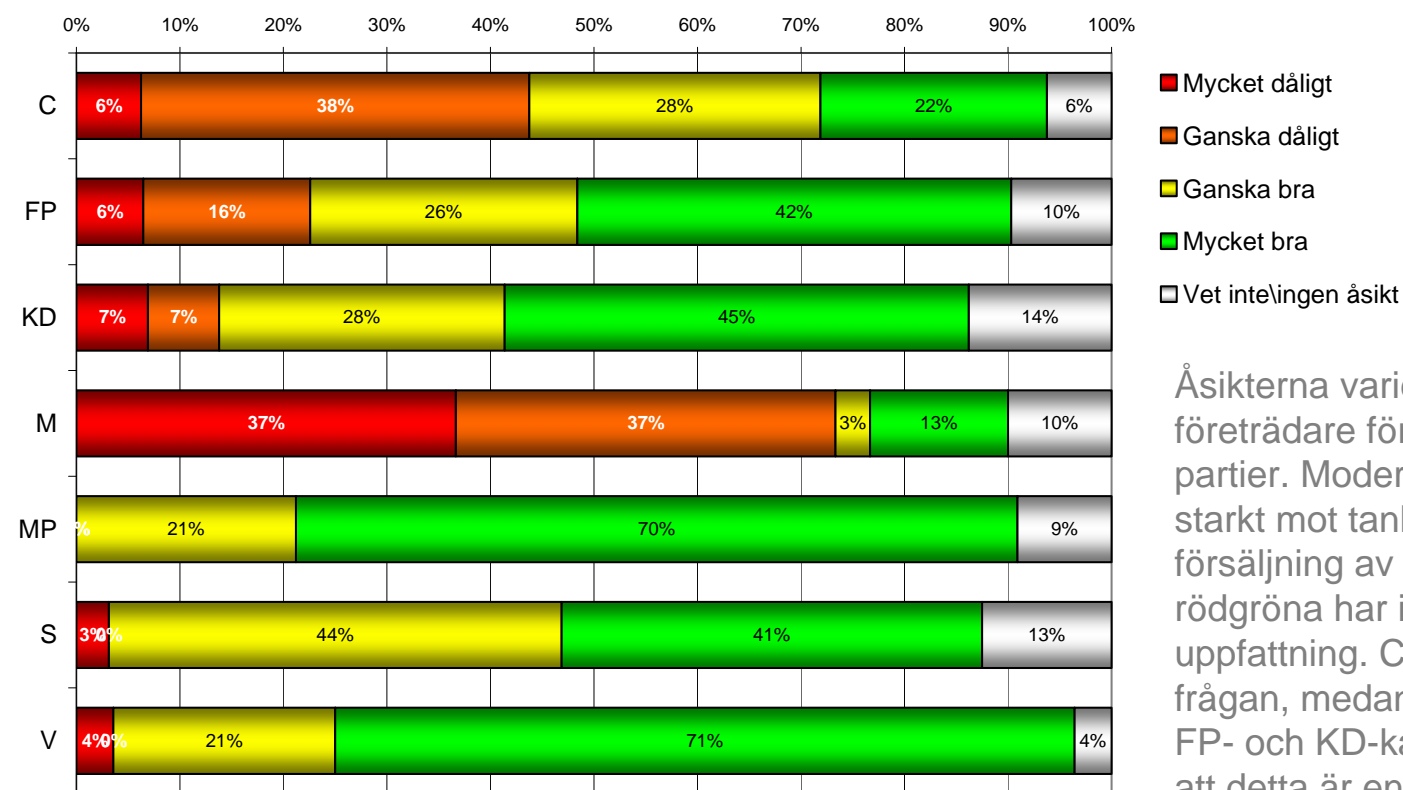

En mycket stor majoritet av riksdagskandidaterna anser att Sverige, allmänt sett, ska följa denna typ av internationella konventioner.

Fråga 2 Dold försäljning av tobaksvaror i butiker

Flera studier har visat att synliga tobaksvaror i butiker frestar barn och unga att börja röka. Vissa länder har infört så kallad dold försäljning av tobak, där varorna förvaras utom synhåll för kunderna.

2. Tycker du att det skulle vara bra eller dåligt om man inför en lag om dold försäljning av tobak i Sverige?

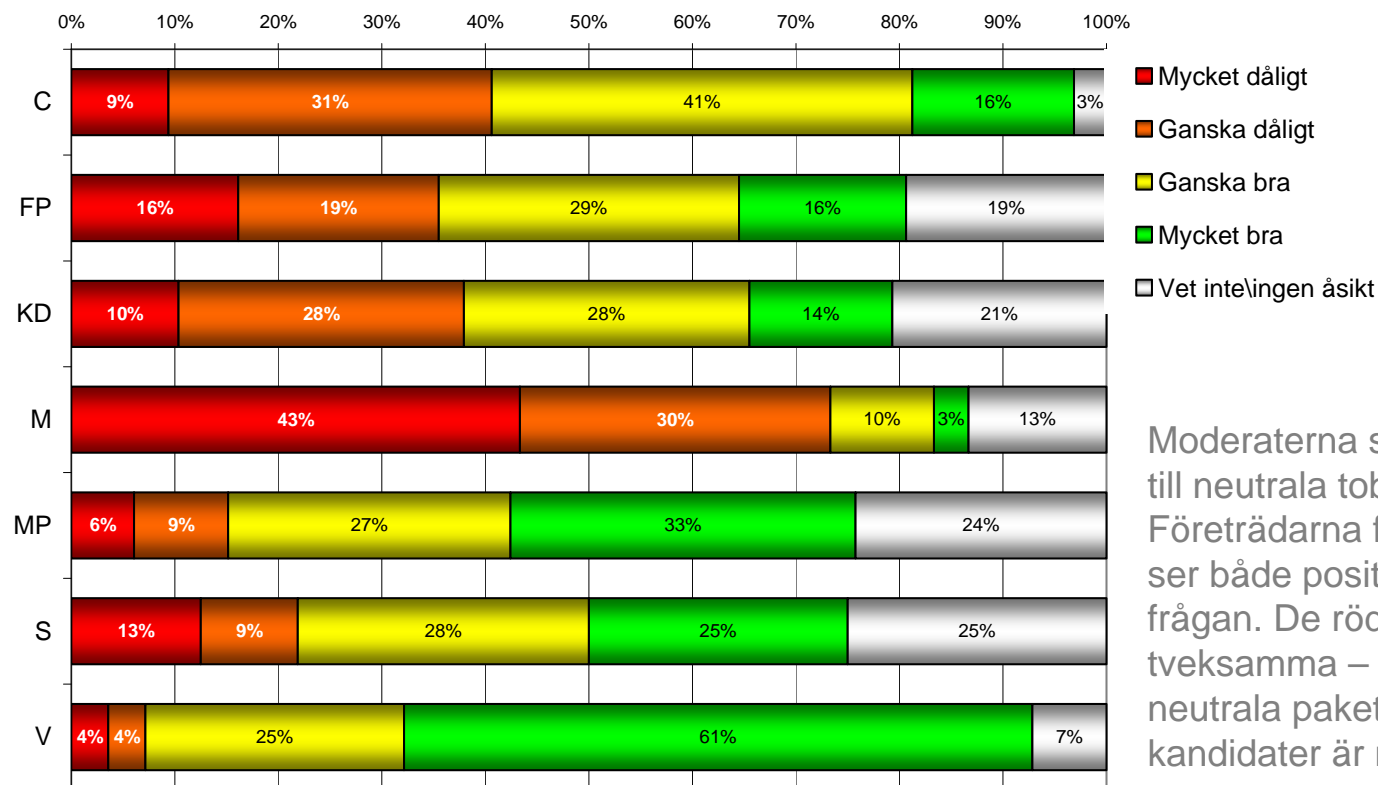

Åsikterna varierar starkt mellan företrädare för olika politiska partier. Moderata kandidater är starkt mot tanken på dold försäljning av tobak, medan de rödgröna har i stort sett motsatt uppfattning. Centern är splittrad i frågan, medan majoriteten av FP- och KD-kandidaterna anser att detta är en bra idé.

Fråga 3 Neutrala tobaksförpackningar

Själva tobaksförpackningen är en av de viktigaste marknadsföringskanalerna för tobaksindustrin. Australien inför därför 2012 som första land så kallade neutrala tobaksförpackningar. Sådana har enhetlig färg utan företagslogga men med varningstext och -bilder.

3. Tycker du att det skulle vara bra eller dåligt om krav på neutrala paket införs i den svenska tobakslagen?

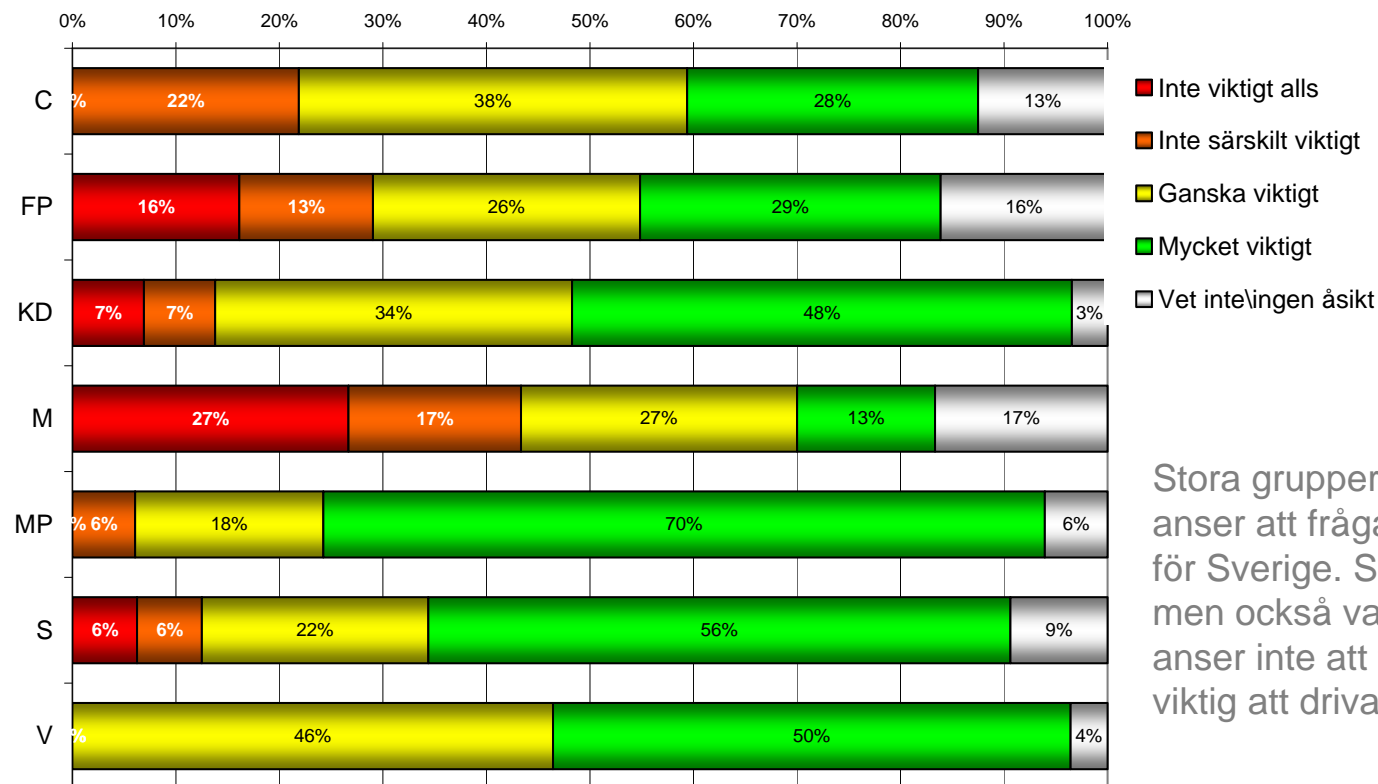

Moderaterna säger ett rungande nej till neutrala tobaksförpackningar. Företrädarna för Alliansen i övrigt ser både positivt och negativt på frågan. De rödgröna är positiva eller tveksamma – få säger nej till neutrala paket. Vänsterns kandidater är mest positiva.

Fråga 4 Förbud mot smaktillsatser i tobak

Olika smaker tillsätts cigaretter och snus av tobakbolagen för att attrahera fler konsumenter, särskilt bland ungdomar. Flera länder har redan förbjudit vissa typer av tillsatser som frukt och godis. Även i EU diskuteras förbud mot vissa tillsatser.

4. Tycker du att det är viktigt att Sverige driver på i denna fråga även om den svenska exporten av tobaksvaror skulle kunna drabbas?

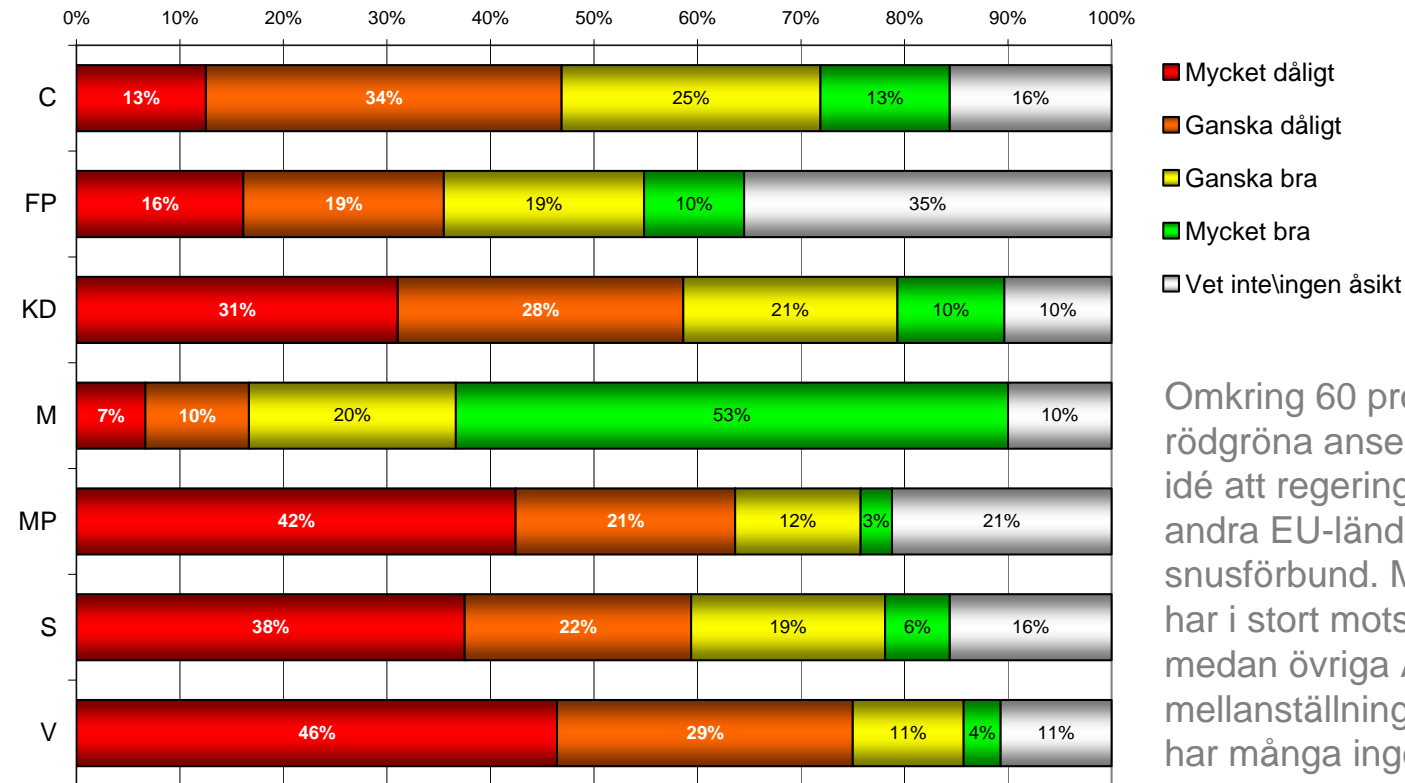

Stora grupper av partiföreträdare anser att frågan är viktig att driva för Sverige. Särskilt moderaterna, men också var tredje folkpartist, anser inte att frågan är särskilt viktig att driva.

Fråga 5 Svensk snusexport

År 1991 beslöt EU:s medlemsländer att förbjuda snus som då marknadsfördes aggressivt till ungdomar. Sverige fick dispens för snusförsäljning i samband med medlemskapet 1995. Vi utfäste oss då att respektera förbudet att exportera snus till EU-länder.

5. Tycker Du att det är bra eller dåligt att Sveriges regering arbetar för att andra EU-länder skall upphäva sina snusförbud?

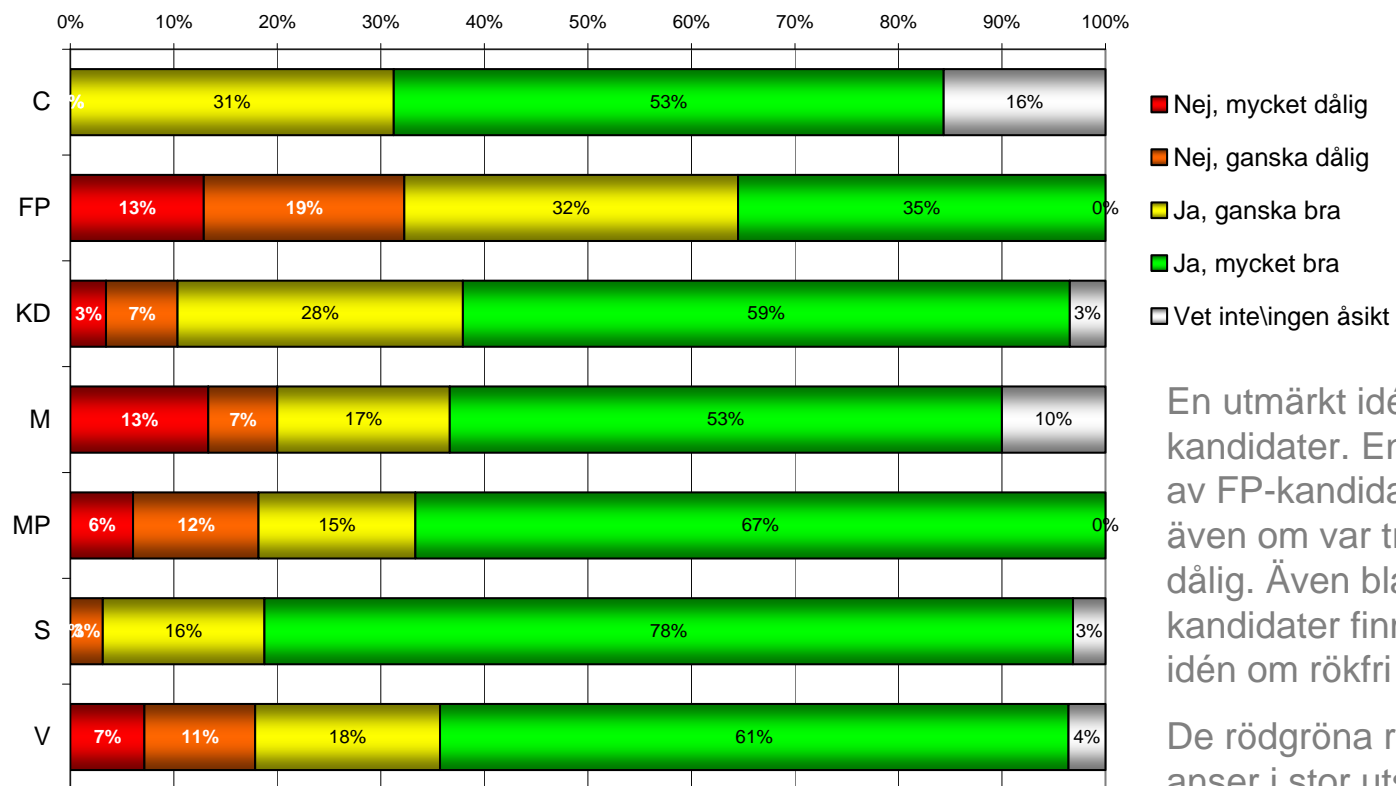

Omkring 60 procent av de rödgröna anser att det är en dålig idé att regeringen ska arbeta för att andra EU-länder ska upphäva sina snusförbud. Moderata kandidater har i stort motsatt uppfattning, medan övriga Allianspartier intar en mellanställning – särskilt inom FP har många ingen åsikt i frågan.

Fråga 6 Rökfri arbetstid

Rökfria arbetsplatser är en viktig del i det förebyggande arbetet mot rökning. En utveckling av detta är begreppet rökfri arbetstid, som innebär att rökning inte får förekomma på betald arbetstid, bara på den obetalda lunchrasten.

6. Tycker du rökfri arbetstid är en bra policy att införa på landets alla arbetsplatser?

En utmärkt idé, menar centerns kandidater. En kvalificerad majoritet av FP-kandidaterna instämmer även om var tredje tycker att idén är dålig. Även bland KD- och M-kandidater finns en klar majoritet för idén om rökfri arbetstid.

De rödgröna riksdagskandidaterna anser i stor utsträckning att rökfri arbetstid är en god idé.

Fråga 7 Tobaksförebyggande arbete och forskning

Rökning beräknas kosta samhället 30 miljarder kronor årligen medan tobaksskatten inbringar omkring 10 miljarder.

Vad tycker du om principen att en bestämd del av tobaksskatten investeras i det tobaksförebyggande arbetet och forskning kring detta?

(Helt öppen fråga)

Innehåll i svaren	Antal svar
Positiva	170
Tveksamma/neutrala	25
Negativa	15
Annat	3
Svårt att genomföra	1

En mycket stor majoritet av riksdagskandidaterna var positiva till denna princip.

Samtliga svar finns listade i tabellbilaga 2.

BILAGA

Kort om Novus

Kort om Novus

Novus Group International AB (publ) startades 2006 och genomför marknadsundersökningar och rådgivning inom Opinion, Marknad och Loyalty. Novus tillhör den nya generationens analys- och konsultföretag som kombinerar teknik med erfaren analys- och konsultkompetens. Novus förser kunder inom både offentlig verksamhet och privata näringslivet med snabb, precis och tillförlitlig information. Novus hjälper kunder att växa och utveckla sina affärer.

Bolaget utnyttjar de möjligheter ny teknik, som Internet och SMS erbjuder för insamling av data men använder också traditionella undersökningsmetoder som telefon och postala enkäter beroende på hur kundens behov ser ut. Novus arbetar även med kvalitativa metoder såsom fokusgrupper och djupintervjuer.

Novus är noterat på Aktietorget sedan juni 2007. Idag arbetar ett 20-tal personer på Novus och vi har kontor på Saltmätargatan 7 i Stockholm.

Affärsidé

"Novus genomför opinions- och marknadsundersökningar med erfarenhet i kombination med nya angreppssätt som plattform. Nyckelord i verksamheten är timing och närvaro - på plats när och där det händer med handlingsinriktade analyser"

Uppdragsgivare: se exempel på nästa sida

Exempel på Novus uppdragsgivare

TABELLBILAGA 1

Resultatet i siffror

TABELLBILAGA 2

Utskrifter av svar på öppna frågor